

Sygnatura akt I C 1325/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ZAOCZNY

K., dnia 11-09-2018 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Porada-Łaska

Protokolant: sekretarz sądowy Sylwia Marek

po rozpoznaniu w dniu 11-09-2018 r. w Kaliszu na rozprawie

sprawy z powództwa P. (...)z siedzibą we W.

przeciwko R. B. (poprzednie nazwisko S.)

o zapłatę 2 575,61 zł

oddala powództwo.

SSR Katarzyna Porada - Łaska

Sygn. akt I C 1325/18

UZASADNIENIE

Powód P. (...) z siedzibą we W. wniósł w dniu 29 stycznia 2018r. pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zasądzenie od pozwanej R. S. (obecne nazwisko: B.) kwoty 2.575,61 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 29 stycznia 2018r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w kwocie 33,00 zł oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że pozwana na podstawie umowy pożyczki o numerze (...) zawartej w dniu 26 kwietnia 2016r. otrzymała określoną kwotę pieniędzy, jednocześnie zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach określonych w umowie. Pozwana pomimo upływu wyznaczonego terminu nie dokonała zapłaty, wobec czego w dniu 28 czerwca 2017r. (...) zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności cedując na jego rzecz całość praw i obowiązków wynikających z umowy zawartej z pozwaną. Potwierdzeniem, że wierzytelność dochodzona pozwem była przedmiotem umowy cesji był wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji. Dowodem istnienia oraz obowiązku spełnienia świadczenia ciążącego na stronie pozwanej był wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego. Osnowa wyciągu dokładnie precyzowała źródło i rodzaj przysługującej powodowi wierzytelności wraz z potwierdzeniem faktu dokonania cesji. Zadłużenie strony pozwanej stanowiącej wartość przedmiotu sporu wynosiło 2.575,61 zł. w tym należność główną w wysokości 2.474,07 zł. oraz skapitalizowane odsetki w wysokości 101,54 zł, na której złożyły się przejęte w drodze cesji wierzytelności odsetki wierzyciela pierwotnego naliczane zgodnie z postanowieniami umowy odpowiednio od niezapłaconej kwoty należności głównej wynikającej ze wskazanej umowy oraz odsetki umowne za opóźnienie naliczane przez stronę powodowa od należności głównej za okres po dniu cesji wierzytelności do dnia poprzedzającego dzień złożenia pozwu.

Postanowieniem z dnia 19 lutego 2018r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny przekazał sprawę na podstawie art. 505[33] § 1 k.p.c. według właściwości ogólnej pozwanej do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kaliszu.

W wyniku uzupełnienia braków pozwu przed sądem właściwości ogólnej powód podtrzymał w całości żądanie pozwu i jego uzasadnienie.

Pozwana R. S. nie stawiała się na rozprawę w dniu 27 maja 2015 roku i nie usprawiedliwiła swojej nieobecności, pomimo otrzymania prawidłowego wezwania (przez awizo).

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny.

W dniu 26 kwietnia 2016r. pozwana R. S. zawarła z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę pożyczki pieniężnej o nr (...). Umowa została zawarta na 60 tygodni. W wyniku zawartej umowy została jej wypłacona kwota 1.500,00 zł. Całkowita kwota do zapłaty została natomiast określona na 2.829,95 zł.

(dowód: umowa pożyczki pieniężnej z dnia (...) z dnia 26.04.2016r. k. 20 – 25)

W dniu 28 czerwca 2017r. powód P. (...) „P. (...) z siedzibą we W. zawarł z (...) spółka z siedzibą w L. umowę sprzedaży wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji.

(dowód: umowa sprzedaży wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji z dnia 28.06.2017r. k. 51 – 63v.)

W dniu 30 czerwca 2017r. wierzyciel pierwotny złożył oświadczenie, zgodnie z którego treścią w związku z umową sprzedaży wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji zawartej dnia 28 czerwca 2017r. pomiędzy P. (...) jako nabywca wierzytelności oraz (...) spółka z siedzibą w L. wszystkie wierzytelności wskazane w załączniku nr 1 będącej przedmiotem umowy sprzedaży wierzytelności zostały przeniesione na rzecz (...). Do tego oświadczenia nie został dołączony załącznik nr 1 umowy sprzedaży wierzytelności.

(dowód: załącznik 8 – oświadczenie o dokonaniu przelewu praw z umowy pożyczki k. 28 – 29)

W dniu 29.01.2018 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...) (...), zgodnie z którym powód miał nabyć wierzytelność w stosunku do R. S. w kwocie 2.575,61 zł., na którą skadać się miały: należność główna w kwocie 2.474,07 zł oraz odsetki w kwocie 101,54 zł. Zobowiązanie wynikało z umowy pożyczki nr (...).

(dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...) (...) z dnia 29.01.2018r. k. 64)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej powołanych dowodów.

Sąd zważył, co następuje.

Pozwana R. S. nie stawiała się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę oraz nie wypowiedziała się co do twierdzeń powoda. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 k.p.c). W przypadkach, w których nie wchodzi w rachubę przyjęcie prawdziwości twierdzeń powoda co do okoliczności faktycznych konieczne jest przeprowadzenie postępowania dowodowego co do tych twierdzeń i ich dowodowej weryfikacja.

Zgodnie z treścią art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe

odsetki (§ 2 art. 509 k.c.). Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób zindywidualizowana. Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, a zatem oznaczania stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Strony stosunku, świadczenie oraz przedmiot świadczenia muszą być oznaczone bądź przynajmniej możliwe do oznaczenia w momencie zawierania umowy przenoszącej wierzytelność. Cesjonariusz nabywa w drodze przelewu tylko tyle praw, ile przysługiwało jego poprzednikowi prawnemu - cedentowi.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy - powód w toku prowadzonego postępowania dowodowego winien wykazać, że przysługuje mu skuteczna względem pozwanego wierzytelność, której ochrony domagał się wnosząc pozew oraz że wierzytelność tę skutecznie nabył w drodze umowy cesji. Taki obowiązek nakładał na niego art. 6 k.c., zgodnie z którego dyspozycją ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przez fakty należy rozumieć wszystkie okoliczności faktyczne, istotne z punktu widzenia danego przepisu prawa materialnego, z którego strona wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne. Niemniej jednak jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Zatem strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał.

W ocenie Sądu powód nie dowiódł prawdziwości podniesionych przez siebie twierdzeń i przytoczonych okoliczności. W pierwszej kolejności wskazać należało, że powód nie wykazał nabycia materialnoprawnej legitymacji do dochodzenia roszczenia wobec pozwanej. Nie ulegało wątpliwości Sądu, że wniesienie pozwu o zasądzenie wierzytelności objętej cesją potwierdza złożenie oświadczenia woli o zgodzie na przelew, zaś umowa przelewu poza ustawowymi lub umownymi wyjątkami nie wymaga formy szczególnej i może być skutecznie dokonana w formie ustnej, to jednak -na etapie postępowania sądowego- powód winien wykazać, że nabył wierzytelność tak co do zasady oraz wysokości.

W przedmiotowej sprawie powód twierdził, że nabył wierzytelność przysługującą wobec pozwanej R. S. z tytułu umowy pożyczki pieniężnej zawartej w dniu 26 kwietnia 2016r. potwierdzonej umową nr (...). Na tę okoliczność przedłożył dowód w postaci umowy pożyczki pieniężnej (k. 20 akt). Jednakże powód nie wykazał, że przedmiotem łączących go z wierzycielami pierwotnymi umów przelewu wierzytelności była przedmiotowa umowa. W pierwszej kolejności wskazać należało, że umowa łącząca (...) S.A. z siedzibą w W. z (...) spółka z siedzibą w L., nie została ujawniona przez powoda. Z dołączonego dokumentu w postaci oświadczenia pożyczkodawcy (k. 28 akt) wynikało jedynie, że wierzyciel pierwotny przełał na następcę prawnego w wyniku umowy sprzedaży, wierzytelności wskazane w załączniku nr 1. Jednakże powód nie przedłożył w toku postępowania sądowego tego dokumentu, zatem nie można było w sposób jednoznaczny stwierdzić, że powód faktycznie nabył wierzytelność wobec pozwanej R. S.. Takiego wniosku nie można również wyprowadzić z pozostałych ujawnionych w toku postępowania dowodów.

Godzi się w tym miejscu wskazać, że rolą sądu nie było poszukiwanie dowodów, tylko wszechstronna ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Powód w sprawie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w postaci radcy prawnego. Zatem to na nim spoczywał obowiązek wykazania odpowiednimi dowodami zasadności roszczenia. Wskazać należy, że powód nie sprostał temu obowiązkowi. Tym bardziej, że w toczącej się sprawie pozwana była konsumentem a wierzyciel pierwotny i powód profesjonalistami. Dołączone do pozwu wydruki w postaci zestawienia wierzytelności nie wskazywały indywidualnych cech umowy sprzedaży, zatem nie sposób ich w żaden sposób połączyć z umowami przelewu wierzytelności. Potwierdzenia nabycia wierzytelności nie mógł stanowić również wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji. Dokument ten również nie nosił cech jednoznacznie identyfikujących go z zawartą umową. Z jego treści wynika jedynie, że stanowił automatycznie wygenerowany wyciąg z załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności jednakże stanowisko to nie zostało niczym potwierdzone. Zatem w ocenie Sądu nie można było przyjąć, że przedstawiony przez powoda wydruk komputerowy dowiódł istnienia w

jakimś systemie komputerowym zestawienia nabytych wierzytelności. Nie dowiódł on także przelewu wierzytelności w określonej wysokości.

Wreszcie dowodem istnienia oraz obowiązku spełnienia świadczenia ciążącego na stronie pozwanej nie jest wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej dołączony do pozwu.

Dokument nazwany „wyciągiem z ksiąg rachunkowych funduszu”, który wskazywany był przez powoda jako dowód istnienia zobowiązania pozwanego wobec zbywcy wierzytelności, następnie jej przelewu na powoda i obowiązku spełnienia świadczenia przez pozwanego na rzecz powoda, nie jest w istocie „wyciągiem z ksiąg rachunkowych”, gdyż nie zawiera wszystkich danych obejmujących operację gospodarczą zaewidencjonowaną w tych księgach. Zresztą, wbrew tytułowi, z jego treści wprost wynika, że zawiera on jedynie oświadczenie powoda stwierdzające, że na podstawie jego ksiąg rachunkowych nabył on od (...) wierzytelność wobec pozwanego, która na dzień wystawienia wyciągu stanowiła kwotę w nim wymienioną. Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu inwestycyjnego, o jakim mowa w art. 194 § 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych, nie stanowi, ani dokumentu urzędowego w niniejszej sprawie, ani nie jest dowodem istnienia zobowiązania pozwanego, a co najwyżej zaewidencjonowania transakcji nabycia wierzytelności przez powoda w swoich księgach rachunkowych.

Wynikające z art. 244 § 1 k.p.c. w zw. z art. 194 ustawy z 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 157) domniemanie zgodności z prawdą danych ujawnionych w wyciągu funduszu sekurytyzacyjnego należy ściśle wiązać tylko z tymi okolicznościami, które według przepisów szczególnych powinny być przedmiotem zapisów w księgach rachunkowych prowadzonych przez fundusz sekurytyzacyjny. Wyciąg z ksiąg funduszu nie może zawierać innych danych ponad te, które ujawniane są w samych księgach rachunkowych według przepisów ustawy z 1994r. o rachunkowości i przepisów wykonawczych do tej ustawy. Dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu oraz wyciągu z tych ksiąg mogą stanowić dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia, np. cesji wierzytelności. Dokumenty te potwierdzają więc sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzytelności. Nie stanowią one jednak dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności oraz istnienia i wysokości nabytej wierzytelności (por. wyrok SN z dnia 13 czerwca 2013 r., V CSK 329/12, LEX 1375500)

Domniemanie prawne z art. 244 § 1 k.p.c. w stosunku do wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego odnosić się może co najwyżej do faktu nabycia przez fundusz konkretnej wierzytelności, nie obejmuje zaś samego faktu istnienia tej wierzytelności.

Oświadczenie funduszu li tylko potwierdzające istnienie wierzytelności i nabycie ich przez fundusz nie mieści się w kategorii dokumentów urzędowych wymienionych w art. 194 ustawy z 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i w konsekwencji nie może stanowić wystarczającej podstawy do wykazania przejścia uprawnień na następcę. Treść przedmiotowego wyciągu przedłożonego przez wierzyciela może stanowić co najwyżej oświadczenie Funduszu o nabyciu wierzytelności od określonego wierzyciela, w oznaczonej wysokości (por. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 11 grudnia 2012 r. I ACa 652/12, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w orzeczeniu z dnia 15 lutego 2013 r., sygn. akt I ACz 284/13).

Zdaniem Sądu powołany wyciąg podpisany przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzony pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym nie był wystarczającym dowodem potwierdzającym istnienie spornej wierzytelności. Zgodnie z przepisem art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 157) w obowiązującym brzmieniu, księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych. Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do

dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Obecne brzmienie powołanego przepisu jest wynikiem obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011 r., sygn. akt P 1/10.

W związku z powyższym aktualnie wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego winien być traktowany jako dokument prywatny (art. 245 k.p.c.).

W odniesieniu do dokumentów prywatnych, w rozumieniu art. 245 k.p.c., złożonych do akt niniejszej sprawy Sąd przyznał im walor prawdziwości, uwzględniając, że stanowią one jedynie dowód tego, że określona osoba złożyła oświadczenie w nich zawarte. Ich prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu. Podkreślić należy, iż złożone do akt sprawy dokumenty prywatne, zgodnie z art. 245 k.p.c., stanowiły jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie. Z dokumentem prywatnym – definiowanym w nauce jako każdy dokument pisemny, niespełniający kryteriów dokumentu urzędowego – art. 245 k.p.c. wiąże domniemanie jego prawdziwości i autentyczności pochodzenia zawartego w nim oświadczenia od wystawcy, który go własnoręcznie podpisał (por. orzeczenie SN z dnia 15 kwietnia 1982 r., III CRN 65/82, niepubl.; orzeczenie SN z dnia 27 czerwca 2000 r., I CKN 288/00, Prok. i Pr. 2000, nr 11, poz. 32, por. uzasadnienie orzeczenia SN z dnia 3 października 2000 r., I CKN 804/98, niepubl.; uzasadnienie orzeczenia SN z dnia 6 listopada 2002 r., I CKN 1280/00, niepubl.). Podkreślić należy, iż dokumentom prywatnym, w przeciwieństwie do dokumentów urzędowych (art. 244 k.p.c.) ustawa nie nadaje waloru dowodu, iż okoliczności stwierdzone w oświadczeniu są zgodne z prawdą. Dokument prywatny nie korzysta z domniemania prawdziwości zawartych w nim oświadczeń, każda zaś osoba mająca w tym interes prawny może twierdzić i dowodzić, że treść złożonych oświadczeń nie odpowiada stanowi rzeczywiście (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 kwietnia 1982 r., III CRN 65/82).

Odnosząc się do samych wymogów wyciągu z ksiąg rachunkowych to stwierdzić należy, iż nie spełnia on wymogów ustawowych. Szczegółowe zasady jakim winny odpowiadać omawiane dokumenty zostały uregulowane w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007r. w sprawach szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U z 2007 r., Nr 249, poz. 1859). Zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się na podstawie dowodów księgowych, które powinny zawierać m.in. określenie stron dokonujących operacji gospodarczej, opis operacji, jej wartość i datę dokonania, a sam zapis obejmuje co najmniej datę operacji, skrót lub kod operacji, kwotę zapisu i oznaczenie właściwego konta. Wyciąg z księgi rachunkowej powinien zawierać przynajmniej powtórzenie danych (zapisu) z księgi rachunkowej w odniesieniu do danej wierzytelności.

Wyciągu z księgi rachunkowej w żadnym razie nie można utożsamiać z oświadczeniem wystawionym przez fundusz, które potwierdza nabycie określonej wierzytelności od dotychczasowego wierzyciela. Takie oświadczenie nie obejmuje bowiem, ani nie potwierdza jakiegokolwiek zobowiązania funduszu, a z tego rodzaju dokumentem mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Reasumując, przedłożone przez stronę powodową dowody nie są w ocenie Sądu wystarczające dla stwierdzenia skuteczności dokonanej na rzecz strony powodowej cesji wierzytelności przysługujących wobec pozwanego. Sąd uznał zatem, iż strona powodowa nie udźwignęła ciężaru udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne.

Dodać jeszcze należy, że skoro dokument prywatny, w tej sytuacji wyciąg z ksiąg funduszu, nie korzysta z domniemania prawdziwości zawartych w nim oświadczeń, a każda osoba mająca w tym interes prawny może twierdzić, że treść złożonych oświadczeń nie odpowiada stanowi rzeczywiście, to tym bardziej do takich wniosków może dojść Sąd i to właśnie w świetle tych wszystkich wątpliwości, o których była mowa w rozważaniach prawnych.

Strona powodowa jest przedsiębiorcą korzystającym z profesjonalnej obsługi prawnej. Bezczynność pozwanego nie zwalnia Sądu z obowiązku krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń pozwu. W razie nastroczających się wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń powoda, Sąd przeprowadza z urzędu postępowanie dowodowe. Uznanie przez Sąd twierdzeń powoda za prawdziwe, nie zwalnia Sądu od obowiązku dokonania prawidłowej oceny zasadności

żądania pozwu, opartego na twierdzeniach, ze stanowiska prawa materialnego (por. SN z 15.09.1967 r., II CRN 175/67, OSN 1968, Nr 8-9, poz. 142, SN z 1999-03-31, I CKU 176/97, publ.: Prokuratura i Prawo rok 1999, Nr 9, poz. 30).

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd oddalił powództwo.

/-/SSR Katarzyna Porada – Łaska